

שנתון המכללה האקדמית הדסה ירושלים
2023-2024 שנה"ל תשפ"ד

החוג להפרעות בתקשורת התוכנית לתואר שני

ראש החוג: פרופ' אבי בסר

צוות הליבה של תוכנית התואר שני:
ד"ר אביבית בן-דוד, ד"ר עתליה חי וייס, ד"ר הילה יעקבי, ד"ר
ג'ודי קופרסמיט

ועדת ההוראה
של החוג רשאית,
לפי שיקול דעתה,
לחרוג מן הכללים
המופיעים להלן.

www.hac.ac.il

רח' הנביאים 37, ת.ד. 1114, ירושלים 9101001 ☎ 02-6291309 📠 2-6250619

📍 37 Hanevi'im Street, P.O. Box 1114, Jerusalem 9101001 ☎ +972-2-6291309 📠 +972-2-6250619

תקנון התוכנית לתואר שני של החוג להפרעות בתקשורת

התקנון כפוף לתקנון החוג להפרעות בתקשורת ולתקנון המכללה

הכתוב להלן מופנה לשני המגדרים. השימוש בלשון זכר נובע מטעמי נוחות בלבד.

תוכנית הלימודים לתואר שני בהפרעות בתקשורת היא תכנית בת שנתיים, המעניקה לבוגריה תואר מוסמך (M.A.) בהפרעות בתקשורת. התוכנית שואפת להרחיב ולהעמיק את הידע הקליני והמדעי של קלינאי התקשורת בתחומי השפה והדיבור והיא מתבססת על קורסים עיוניים וקליניים העוסקים בנושאים הקשורים למגוון אוכלוסיות: ילדים עם התפתחות טיפוסית או עם לקויות שונות (אוטיזם, קשיי שפה, קשיי שטף, קשיי היגוי, מוגבלות שכלית התפתחותית, לקויות שמיעה ועוד), מבוגרים עם לקויות שונות (אפזיה, דמנציה ועוד) ואנשים מרקע דו- או רב-לשוני. תכני הקורסים מאפשרים העמקת הידע לגבי תהליכי התפתחות השפה והדיבור הטיפוסיים והלקויים של האוכלוסיות השונות, תוך מתן דגש על הכרות עם אמצעי האבחון וההערכה ועל אמצעי הטיפול בהם על הקלינאי לבחור בעבודתו עם המטופלים השונים.

תנאי קבלה לתוכנית

מסלול קבלה ראשי

1. תואר ראשון בהפרעות בתקשורת ממוסד אקדמי מוכר.
2. ממוצע ציוני תואר ראשון של 85 ומעלה.
3. ראיון אישי.
4. אנגלית ברמת פטור מתואר ראשון או עמידה בציון פטור על פי מבחן אמיר, אמירם, או פסיכומטרי.
5. מבחן יעל - סטודנט שלא למד את התואר הראשון בשפה העברית יתבקש להציג ציון של 130 לפחות במבחן יעל.
6. רישיון "קלינאי תקשורת" ממשד הבריאות – סטודנט המתקבל לתוכנית חייב להציג תעודת הסמכה של קלינאי תקשורת עד תחילת הלימודים כתנאי להפוך לסטודנט מן המניין (למעט סטודנטים במסלול ישיר לתואר שני הלומדים במכללה האקדמית הדסה אשר התקבלו למסלול זה).

- וועדת הקבלה רשאית לקבל סטודנט במעמד "על תנאי" בהתאם לשיקולים שינומקו על ידה.

מסלול קבלה על סמך ניסיון קליני רב שנים

- ניתן להגיש מועמדות עם ממוצע של 83 ומעלה בתואר הראשון בהפרעות בתקשורת בתנאי שלמועמד:

○ 10 שנות וותק בטיפול קליני כקלינאי תקשורת.

○ שני מכתבי המלצה מקלינאי תקשורת הממונים עליו בעבר ובהווה.

כמו כן, על המועמד לעמוד בשאר התנאים הנזכרים במסלול הקבלה הראשי.

תכנית לימודים

- משך הלימודים לתואר שני הוא שנתיים. כל חריגה ממשך לימודים זה טעונה דיון לגופו של כל מקרה בוועדת ההוראה של התוכנית לתואר השני, ומחייבת אישור או אי-אישור של וועדת ההוראה וראש החוג. גובה שכר הלימוד בפרישת לימודים יקבע על פי תקנון שכר לימוד.
- עם זאת, ניתן לפרוש את הלימודים מראש לשלוש שנים לאחר אישור וועדת ההוראה.
- תוכנית הלימודים של כל סטודנט תקבע לפני תחילתה של כל שנת לימודים, בהתייעצות עם היועץ/ת האקדמי/ת של שנה א' או ב' בהתאם. תכנית זו תכלול את קורסי החובה הייעודיים לשנת הלימוד, וקורסי בחירה על פי תחומי העניין של הסטודנט. שיבוץ לקורסים ייעשה בהתאם לעמידה בדרישות קדם הקיימות בחלק מהקורסים.
- כל שינוי בתוכנית הלימודים השנתית (ביטול קורס או בקשת השתתפות בקורס אחר) מחייב קבלת אישור של ראש/ת התכנית.
- סטודנט רשאי לערוך שינויים ברשימת הקורסים שאלהים שובץ עד שבוע מתחילת הסמסטר. יש לעשות זאת באמצעות טופס בקשה מקוון. סטודנט אשר לא יודיע על שינוי בתוכנית הלימודים, ולא יקבל אישור על השינוי מראש התוכנית, יהיה מחויב לתוכנית לימודיו המקורית.
- במקרה של קורס שלא בוטל במועד, ולא נבחן בו הסטודנט, ציון הקורס יהיה אפס.
- קורס בו ישתתף הסטודנט מבלי שקיבל עליו אישור בכתב מראש החוג, לא ייחשב במניין השעות לצורך צבירת נקודות הזכות ולא ניתן יהיה לגשת אליו לבחינה או לקבל ציון בקורס זה.
- לא תתאפשר השתתפות של סטודנט פעיל כמאזין חופשי בקורסים של התוכנית. מי שסיימו בהצלחה את הלימודים בתוכנית יוכלו לפנות בבקשה להשתתף כמאזינים חופשיים. השתתפותם תתאפשר רק לאחר קבלת אישור של מרצה הקורס ושל ראש התוכנית.

חובות הלימודים ונקודות זכות*

חובות הלימודים של סטודנטים בתואר השני בהפרעות בתקשורת הם כמפורט:

4 קורסי חובה (קריאה וכתובה מדעית, שיטות מחקר כמותיות, שפה ומוח, בלשנות קלינית) = 8 נ"ז

1 סמינר קליני בתקשורת, שפה ודיבור = 4 נ"ז

1 פרויקט גמר = 4 נ"ז

10 קורסי בחירה = 20 נ"ז

סה"כ - 36 נ"ז*

בחינה בעל-פה בסיום התואר: על הסטודנטים חלה חובת הגנה על פרויקט הגמר. ההגנה תתבצע בנוכחות המנחה, יחד עם נציגי סגל התוכנית והיא תמשך כ-40 דקות (20 דקות הצגה ו-20 דקות מענה על שאלות). מטרת ההגנה היא לבחון את בקיאות הסטודנט בנושא פרויקט הגמר, בספרות המקצועית אשר הובילה לבניית הרציונל של המחקר, בשיטות המחקר ובקשר שבין התוצאות לבין המסקנות שהוצגו בדיון. ציון הגנת פרויקט הגמר הינו 10% מהציון הסופי של התואר.

קורסי החובה

את קורסי החובה קריאה וכתובה מדעית ושיטות מחקר כמותיות מתקדמות- חובה ללמוד בשנה א'. את קורסי החובה סמינר קליני בשפה, דיבור ותקשורת, שפה ומוח ובלשנות קלינית- ניתן ללמוד בשנה א' או בשנה ב'.

נוהל בחירת קורסי הבחירה

- בכל שנה יוצעו מספר קורסי בחירה (מרבית קורסי הבחירה יוצעו רק אחת לשנתיים).
- על הסטודנטים ללמוד (במהלך כל תקופת הלימודים), **עשרה** קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה.

* היקף הלימודים לסטודנטים שהחלו ללמוד בשנת תשפ"ד הוא 36 נ"ז (קורסי חובה, וסמינרים על פי תוכנית הלימודים בשנת תשפ"ד).

היקף הלימודים לסטודנטים שהחלו ללמוד בשנת תשפ"ג הוא 40 נ"ז (קורסי חובה וסמינרים על פי תוכנית הלימודים בשנת תשפ"ג – בכפוף לשינויים בקורסי החובה והבחירה החל משנת תשפ"ד).
היקף הלימודים לסטודנטים שהחלו ללמוד עד שנת תשפ"ב (כולל) הוא 42 נ"ז (קורסי חובה וסמינרים על פי תוכנית הלימודים בשנת תשפ"ב).

נוכחות בהרצאות

1. נוכחות חובה משמעותה נוכחות בלפחות 80% מההרצאות בקורס.
2. סטודנט שייעדר מעל ל-20% מההרצאות לא יורשה לגשת לבחינה או להגיש מטלת סיכום וזאת ללא כל התראה מוקדמת מצד המרצה. חובת בדיקת אחוזי נוכחות חלה על הסטודנט.
3. היעדרויות ממושכות במקרים חריגים מחייבות הגשת בקשה בכתב ואישור של ראש התוכנית.
4. היעדרויות החורגות ממסגרת תקנון החוג, יועברו לטיפול וועדת ההוראה של התוכנית ועלולות לגרום לפסילת הקורס ו/או קבלת החלטה לגבי המשך הלימודים.

הנחיות ונהלים ללמידה מקוונת

- למידה מקוונת דורשת התארגנות מבחינת סביבת למידה שקטה בישיבה, אינטרנט יציב, אזניות ומצלמת רשת.
- נוכחות חובה משמעה נוכחות ב 80% מהשיעורים. הנוכחות בשיעורים מקוונים משמעה השתתפות עם מצלמה פתוחה לכל אורכו של השיעור.
- כל מקרה חריג יופנה לדיון של וועדת ההוראה.

בחינות ומעבר קורסים

1. ציון עובר בכל הקורסים מלבד קורסי הסמינר הינו 70.
2. כאשר בקורס יש מספר מטלות, ציון עובר בכל אחת מן המטלות (בחינה, תרגיל, מטלה וכו') הינו 65. מעבר כל אחת מן המטלות בציון עובר הוא תנאי הכרחי למעבר הקורס, גם אם הציון הסופי המשוקלל בקורס הינו מעל 70.

3. סטודנט שנכשל בקורס בחירה רשאי לבחור בין חזרה על אותו קורס לבין בחירה בקורס אחר. אם בחר לחזור על אותו הקורס, חלה עליו חובת הגשה של כל המטלות מחדש וחובת נוכחות מלאה כמפורט בתקנון החוג.
4. סטודנט רשאי לחזור על קורס חובה או בחירה בו נכשל, פעם אחת בלבד. כישלון שני בקורס חובה או בחירה יגרום להפסקת לימודים. כישלון בשני קורסי בחירה יגרום להפסקת לימודים.
5. חזרה על קורס כוללת מילוי כל חובות הקורס כולל נוכחות מלאה, הגשת כל המטלות וכו'.

הסמינרים ומבחן ההגנה

1. ציון עובר בסמינר הקליני ובפריקט הגמר הוא 75.
2. ציון מעבר בחינה בעל פה – הגנה על פרויקט הגמר הינו 75.
3. הגשת סופית של פרויקט הגמר (גרסה סופית ומלאה של פרויקט הגמר) תיעשה עד ולא יאוחר מה-01 באוקטובר בשנת הלימודים בה היה רשום לקורס הסמינר¹. אי הגשה במועד תוביל לציון 'נכשל' ותחייב הרשמה מחדש לקורס זה והתחלת כל תהליך העבודה על הפרויקט מחדש (כולל הגשת ההצעה לוועדת האתיקה במקרים בהם יש צורך).
4. אין המנחה של פרויקט הגמר מחויב לשמור מקום לסטודנט עבור פרויקט מסויים אם לא עמד בחובותיו והוא עלול להידרש להחליף פרויקט אצל המנחה או לעבור למנחה אחר לפי פניות המנחים בשנה בה ירשם מחדש לקורס.
5. תתאפשר הרשמה מחדשת לקורס הסמינר הקליני ולפרויקט הגמר פעם אחת בלבד.
6. מנחי הסמינרים וראש התוכנית זכאים להעלות סטודנט לוועדת הוראה בעניין התנהלותו בקורסי הסמינר הקליני ופרויקט הגמר.
7. אי מילוי אחר הוראות סעיפים אילו עלול להוביל להפסקת לימודים, בכפוף להחלטת וועדת הוראה.

מעבר משנה לשנה

1. מעבר משנה לשנה מחייב קבלת ציון 70 לפחות בכל אחד מן הקורסים וציון של 75 לפחות בסמינר.

¹ סטודנט שלא יגיש במועד הסופי הקבוע בתקנון זה יידרש להעביר מכתב רשמי לוועדת הוראה שתדון באם לאפשר לו הארכה ובמידה ותאפשר בכמה זמן תוארך ההגשה. יש לקחת בחשבון שהוועדה עלולה לבקש התחלת פרויקט חדש עם מנחה חדש וזאת כמובן בהתאם לתמיכה של המנחה בסטודנט ובעבודה שנעשתה עד כה ועד כמה כתיבת העבודה המסכמת של פרויקט קרובה לסיום. כמו כן יש לקחת בחשבון כי עיכובים בהגשה סופית עלולים לגרום עיכוב בסגירת התואר וקבלת הזכאות לתואר והתעודה.

2. מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בכך שהציון המשוקלל השנתי יהיה לפחות 75. עבור סטודנט שהתקבל במעמד **על תנאי**, מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בכך שהציון המשוקלל השנתי יהיה לפחות 85.
3. ועדת ההוראה של התוכנית תבחן את המקרים של הסטודנטים להם הציון המשוקלל השנתי נמוך מ-75. וועדת ההוראה תבחן את כלל הציונים והתפקוד של הסטודנט ובסמכותה להחליט על אחת מהאפשרויות הבאות: א. חזרה על קורס, ב. חזרה על סמסטר, ג. חזרה על שנה שלמה, ד. הפסקת לימודיו של הסטודנט.
4. סטודנט רשאי לחזור על שנת לימודים פעם אחת בלבד; חלה עליו חובת הנוכחות וחלות עליו כל החובות האקדמיות האחרות בכל אחד מהקורסים, זאת גם בקורסים שלמד אותם קודם.
5. בנוסף לאמור לעיל, בידי ועדת ההוראה ובאישור הנהלת המכללה, הזכות למנוע המשך לימודים מסטודנט עקב אי התאמה לתוכנית. הנימוקים להחלטה יועלו על הכתב.
6. סטודנט רשאי לערער על החלטות ועדת ההוראה; את נוסח הערעור יגיש הסטודנט למזכירות התוכנית תוך שבועיים לאחר מתן ההחלטה לסטודנט. הסטודנט יכול לערער לערכאה נוספת – ראש החוג להפרעות בתקשורת - תוך שבועיים לאחר קבלת התשובה לערעורו הראשון - בטרם תישלח בקשתו לוועדת הוראה מכללתית.

שקלול הציונים לקבלת התואר

60% ממוצע קורסים

30% ממוצע סמינריונים (קליני ופרויקט גמר)

10% הגנה בעל פה על פרויקט הגמר (מבחן גמר)

סיום לימודים

סטודנט שעמד בכל החובות והמטלות במסגרת תוכנית הלימודים בהתאם לדרישות התוכנית, זכאי לקבל תואר M.A. (מוסמך) בהפרעות בתקשורת. **לא תתאפשר קבלת הזכאות לתואר לאחר יותר מארבע שנים מיום תחילת לימודיו של הסטודנט.** במקרה והסטודנט לא סיים את חובות התוכנית בתקופה של עד ארבע

שנים, עליו יהיה לכתוב בקשה מנומקת לוועדת ההוראה של התואר השני ולתאר את הסיבות לדחיית הלימודים. הוועדה תדון ותחליט האם להפסיק את לימודיו של הסטודנט או לאשר לו לסיים את לימודיו.